

KHT Timo Tuokko

TILINTARKASTUSLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

KHT Timo Tuokon toiminta Sucros Oy:n erityisessä tarkastuksessa

Asian vireilletulo

Finnsugar Ltd / Suomen Sokeri Oy:n talousjohtaja Pertti Roos on sähköpostitse 9.9.2016 lähettänyt tilintarkastusvalvonnalle tutkintapyyntöä KHT Timo Tuokon toiminnasta. Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 13.6.2014 tehnyt päätöksen osakeyhtiölaissa tarkoitetun erityisen tarkastuksen toimittamisesta Sucros Oy:ssä ja tarkastuksen suorittajaksi on määrätty Tuokko Tilintarkastus Oy (nykyisin Oy Tuokko Ltd), päävastuullisena tarkastajana KHT Timo Tuokko.

Tutkintapyyntöä mukaan tarkastus on suoritettu elokuussa 2014 ja tilintarkastusyhteisö on laskuttanut siitä syyskuussa 2014. Lukuisista pyynnöistä ja lupauksista huolimatta Sucros Oy ei ole saanut Tuokolta erityisen tarkastuksen raporttia. Kun tarkastuksesta oli kulunut aikaa jo kaksi vuotta, tilintarkastusvalvontaa on pyydetty tutkimaan, onko hyvää tilintarkastustapaa noudatettu.

KHT Timo Tuokon selvitys

Tarkastustyö Sucros Oy:n toimitiloissa toteutettiin elokuussa 2014. Tämän jälkeen tarkastustyötä on suoritettu Tuokon toimistolla, jolloin on käyty läpi tarkastuskäynnin yhteydessä saatua aineistoa sekä myös pyydetty lisäaineistoa, jota on toimitettu sähköisesti. Aineistoa oli hyvin suuri määrä sisältäen mm. siirtohinnoitteludokumentaation ja muun asiaan kuuluvan aineiston. Aineisto on ollut osittain englanninkielistä, jolloin sen tarkastamiseen kului enemmän aikaa kuin jos aineisto olisi ollut suomenkielistä. Pääosin tarkastustyö on suoritettu 2015 kevääseen mennessä.

Tarkastusraportin viivästymiseen on osaltaan vaikuttanut se, että yksi tarkastusryhmän jäsenistä siirtyi pois tilintarkastusyhteisön palveluksesta keväällä 2015. Hänen vastuullaan oli tiettyjen osakokonaisuuksien tarkastaminen ja raporttiluonnoksen laatiminen näiden osalta. KHT Tuokon käydessä läpi ko. henkilön tekemää tarkastustyötä ja raporttiluonnosta tuli esiin tarvetta lisätarkastustoimenpiteille. Nämä lisätarkastustoimenpiteet sekä raportin täydentäminen jäivät Tuokon vastuulle ja näitä tarkastustoimenpiteitä sekä raportin laatimista hän teki kevään 2015 jälkeen.

Raportista on toimitettu alustava versio Pertti Roosille keväällä 2016. Roos on toimittanut sen eteenpäin osakkeenomistajien edustajille. Vastaavasti Pertti Roos toimitti Tuokolle alustavaan raporttiin kommentit, joiden perusteella Tuokko on muokannut raportin lopulliseen muotoon. Lopullinen raportti on toimitettu Pertti Roosille 18.11.2016.

Raportin tekstien sanamuotojen työstäminen on ollut työläs prosessi. Osakkeenomistajien edustajat ovat laatineet omia versioitaan asioista, joiden käsittelystä he ovat olleet eri mieltä. Päätösten ja asioiden käsittelyn oikeasta tilasta ei näin ollen pystytty varmistumaan täysin kaikilta osin. Osakkeenomistajilla on ollut

erimielisyyksiä osakassopimuksessa ja yhtiöjärjestyksessä määritellystä päätöksenteosta. Tämän vuoksi Tuokko on joutunut miettimään raportin sanamuotoja ja kannanottoja hyvin tarkasti ja useaan otteeseen välttääkseen liian ehdottomia kannanottoja.

KHT Tuokko myöntää, että tarkastusta ei ole toteutettu aikataulun osalta täysin asianmukaisesti. Hän toteaa, että tarkastus on ollut täysin hänen hoidossaan ja vastuullaan.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta antaa KHT Timo Tuokolle varoituksen.

Perustelut

Kysymyksessä on osakeyhtiölain (OYL) 7 luvun 7-10 §:ssä säännelty erityinen tarkastus, joka tapahtuu aluehallintoviraston määräyksestä ja tässä tapauksessa hallinto-oikeuden määräyksestä, koska aluehallintoviraston päätökseen oli haettu muutosta.

Erityisen tarkastuksen suorittajaksi voidaan valita muukin henkilö kuin hyväksytty tilintarkastaja. Hyväksytyin tilintarkastajan suorittama erityinen tarkastus on tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 4 momentissa tarkoitettu tehtävä eli tilintarkastajan niin sanottua muuta toimintaa, jota eivät koske kaikki tilintarkastuslain säännökset, vaan ne jotka kyseisessä momentissa on erikseen lueteltu. OYL 7 luvun 8 §:n perusteella erityiseen tarkastajaan sovelletaan lisäksi, mitä tilintarkastuslain 2 luvun 7 §:ssä, 3 luvun 9-10 §:ssä, 4 luvun 6-8 §:ssä ja 10 luvun 9 §:ssä on säädetty. Erityisessä tarkastuksessa on noudatettava ammattieettisiä periaatteita ja hyvää tilintarkastustapaa.

Hallinto-oikeuden päätöksessä ei ole määrätty, missä ajassa tarkastustehtävä olisi ollut suoritettava. Myöskään tilintarkastajia koskevassa valvontakäytännössä ei ole muotoutunut selkeitä määrittelyjä siitä, mitä on pidettävä erityisen tarkastuksen kohtuullisena suorittamis- ja raportointiaikana hyvän tilintarkastustavan noudattamisen kannalta. Näin ollen arviointi jää tehtäväksi yksittäistapauksessa tarkastustehtävän laadun, laajuuden ja sen vaatiman työmäärän perusteella.

Asiassa on esitetty selvitystä siitä, että tarkastustehtävä on ollut eri syistä vaativa ja monimutkainen. Selvityksen mukaan tarkastuksesta annettu raportti on kuitenkin laajuudeltaan suhteellisen suppea ja tehtävään käytetty tarkastusryhmän työ määrä on vastannut yhteensä noin kahta henkilötyökuukautta. KHT Tuokon esittämiä tilintarkastusyhteisön töiden järjestämiseen liittyviä syitä ei voida pitää hyväksyttävänä perusteina tarkastustehtävän loppuunsaattamisen huomattavaan viivästymiseen. Tuokon antaman selvityksen mukaan tehtävän edistyminen on täysin ollut hänen vastuullaan.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että KHT Tuokon olisi tullut arvioida, onko hänellä edellytykset suoriutua tarkastustehtävästä kohtuullisessa ajassa ja tarvittaessa harkita siitä luopumista. Tuokon antamasta selvityksestä ei ole pääteltävissä, että hän olisi lainkaan tehnyt tällaista arviointia.

Tarkastustyön suorittamiseen on kulunut niin pitkä aika, ettei sitä voida Tuokon esittämistä syistä huolimatta pitää kohtuullisena edellä tarkastustyön laajuudesta ja siihen käytetystä kokonaistyöajasta esitetty selvitys huomioon ottaen. Alustavan tarkastusraportin toimittaminen noin puolentoista vuoden ja lopullisen raportin toimittaminen vasta yli kahden vuoden kuluttua tarkastustyön aloittamisesta ei ole ollut

10.4.2017

hyvän tilintarkastustavan ja ammattieettisiin periaatteisiin kuuluvan huolellisuusvaatimuksen mukainen menettely. KHT Timo Tuokko on toiminut tilintarkastuslain 4 luvun 1 ja 3 §:n vastaisesti. Hänen menettelyynsä ei liity sellaisia lieventäviä seikkoja, joiden perusteella huomautusta voitaisiin pitää riittävänä seuraamuksena.

Lainkohdat

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 1 luku 1 §, 4 luku 1 ja 3 §, 7 luku 5 § ja 10 luku 1 §, 12 luku 2 § 15 kohta

Tilintarkastuslaki (459/2007) 1, 20, 22 ja 49 §

Valitusoikeus

KHT Timo Tuokolla on oikeus valittaa tästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Jussi Heiskanen (puheenjohtaja), Pekka Pajamo (tarkastava jäsen), Antti Fredriksson, Teija Laitinen, Riikka Lamberg, Kaarina Muurinen, Mervi Niskanen ja Anders Tallberg

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Jussi Heiskanen
Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Pekka Virtamo
Esittelijä
Tilintarkastusvalvonta
tilintarkastusvalvonta@prh.fi

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

Pertti Roos

VALITUSOSOITUS

Tilintarkastuslain (1141/2015) 11 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan tilintarkastuslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Tavallisena tiedoksiantona hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaan postitse kirjeellä toimitettaessa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on annettu todisteellisena tiedoksiantona hallintolain 60 §:n mukaan, saantitodistus osoittaa tiedoksisaannin ajankohdan. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköpostitse tavallisena sähköisenä tiedoksiantona, katsotaan päätös annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, ellei muuta näytetä (laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 13/2003, 19 §).

Valitus hallinto-oikeuteen on tehtävä kirjallisesti. Valittaja voi laatia valituskirjelmänsä itse tai käyttää sen laatimisessa avustajaa. Valittaja voi myös valtuuttaa asiamiehen tekemään valituksen puolestaan. Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valittajan antama valtakirja.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä on ilmoitettava, mihin päätökseen haetaan muutosta. Valituksessa on ilmoitettava, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi.

Valituskirjelmässä tulee esittää perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta sekä yhteystiedot eli postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Allekirjoituksella tarkoitetaan omakätistä nimen kirjoittamista.

Liitteet

Valitukseen tulee liittää seuraavat asiakirjat:

1. Päätös, johon haetaan muutosta valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. Todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, esimerkiksi kopio saantitodituksesta tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
3. Asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
4. Asiamiehen valtakirja, ellei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valituksen määräaika ja toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen tulee toimittaa Helsingin hallinto-oikeudelle ennen valitusajan päättymistä.

Valittaja tai hänen edustajansa voi tuoda valituskirjelmän hallinto-oikeuden kirjaamoon tai lähettää sen postitse. Oikeudenkäyntiasiakirjoja voidaan toimittaa tuomioistuimelle myös telekopiona tai sähköpostina.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI. Sähköposti [helsinki.hao\(at\)oikeus.fi](mailto:helsinki.hao(at)oikeus.fi). Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.

Vaihe 029 56 42000 , Faksi 029 56 42079